

STØYENDE ANLEGG SARBEIDER

INFORMASJON

Retningslinje - Bygge- og anleggstøy i Fredrikstad kommune

Denne informasjonen er rettet til berørte naboer og ansvarlig utbygger/entreprenør. Dette informasjonsskrivet inneholder utdrag fra Miljøverndepartementets retningslinjer for støy i arealplanlegging ([T-1442/21](#)) med veileder ([M-2061](#)), og angir Fredrikstad kommunes praksis i forhold til støyende anleggsarbeider.

Virksomhet miljø og landbruk skal gjennom [folkehelseloven](#) bidra til å sikre forsvarlige lydnivåer for kommunens innbyggere når de blir berørt av støyende anleggsarbeider.

De fleste bygge- og anleggsprosjekter blir behandlet gjennom kommunens ordinære planprosesser, fra kommuneplan og reguleringsplaner til rammetillatelser. Det er av felles interesse at nødvendige arbeider som hovedsakelig er av samfunnsnyttig karakter, utføres så effektivt som mulig. Ingen er tjent med at arbeider trekker ut i tid og medfører lengre perioder med plagsom støy enn nødvendig. Det er viktig at berørte naboer har en positive innstilling til at arbeider må gjennomføres, samtidig som utbygger har en plikt til å innrette arbeidet sitt etter omgivelsene.

Retningslinje for støy: T-1442/21

Støygrensene gitt i tabell 4 i T-1442/21 legges til grunn ved kommunens vurdering av helsemessig ulempe og hva som anses å være forsvarlige støynivåer. Klima- og miljøverndepartementets støyretningslinje T-1442/21, kapittel 6 med veileder M-2061 beskriver bygge- og anleggsvirksomhet.

Tabell 4: Anbefalte støygrenser utendørs for bygge- og anleggsvirksomhet med varighet over 6 måneder.

Bygningstype	Støykrav på dag Tidsrom 07 - 19 ($L_{pAeq12h}$ 07-19)	*Støykrav på kveld Tidsrom 19 - 23 (L_{pAeq4h} 19-23)	Støykrav på natt Tidsrom 23 - 07 (L_{pAeq8h} 23-07)
Boliger, fritidsboliger, sykehus, Pleieinstitusjoner	60 dB	55 dB	45 dB
Skole, barnehage	55 dB i brukstiden		

* $L_{pAeq16h} = 55$ dB Gjelder også søn-/helligdager i tidsrommet 07 – 23.

Alle støygrensene gjelder gjennomsnittlig lydnivå målt i dB, innfallende lydtrykk-nivå og gjelder utenfor rom med støyfølsom bruksformål. Dersom bygge- og anleggsvirksomheten har varighet kortere enn 6 måneder, kan det aksepteres opp mot 5 dB høyere støynivå på dagtid og kveld enn angitt i tabellen over.

Varsel til kommunen

Når skal man varsle kommunen om støyende anleggsarbeider?

Hvis det er sannsynlighet for at anleggsarbeidene kommer til å overskride grenseverdiene for støy, og hvor det ikke er praktisk mulig å iverksette støydempende tiltak som demper støyen tilstrekkelig, må utbygger/entreprenør kontakte kommunens bygningsmyndigheter.

Virksomhet regulering og byggesak vil, eventuelt i samarbeid med virksomhet miljø og landbruk, vurderer om og eventuelt hvilke krav til avbøtende tiltak som må gjennomføres for at arbeidet skal tillates.

Det vil som regel stilles krav til avbøtende tiltak ved sterkt støyende arbeider på dagtid i tettbygde strøk, og ved kvelds – og nattarbeider i boligområder eller i tilfeller hvor annen støyfølsom bebyggelse blir berørt.

Varslingsplikt

Hvis det er flere entreprenører som skal arbeide på et prosjekt, bør det sendes en felles henvendelse til kommunen med informasjon om hvordan de planlagte arbeidene vil belaste sine omgivelser i forhold til støy. Informasjon og skriftlig varsel til naboer koordineres av utbygger eller av hoved-entreprenør.

Kommunen skal varsles om arbeidene i god tid før planlagt oppstart og det forutsettes at informasjon om varslet arbeide blant annet skal inneholde en begrunnelse, beskrivelse av arbeidenes varighet, type og antatt

støynivå/støyprognoser. I tillegg skal utfører utarbeide liste over berørte naboer, vurdering av avbøtende tiltak og plan for kommunikasjon med og varslingsrutiner ovenfor naboer. Varselet skal sendes inn senest 14 dager før ønsket oppstart av arbeidene.

Avbøtende tiltak

Utbygger/entreprenør må ta hensyn til omgivelsene ved å utføre avbøtende tiltak. Avbøtende tiltak bør med i anbudsdokumenter ved valg av entreprenør. Les mer om avbøtende tiltak i veileder [M-2061/2021](#).

Eksempler på avbøtende tiltak

- Dialog med berørte nabolag og virksomheter
- Naboinformasjon
- Bruk av støysvakt utstyr og alternative arbeidsmetoder
- Fysiske skjermingstiltak ved støykilde (mobile eller permanente)
- Skjermingstiltak ved eller på bygning
- Overvåking av lydnivå
- Tilbud om alternativt overnattingssted til spesielt støyfølsomme personer eller støybelastning fra nattarbeider over lengre tidsrom (mer enn 2 sammenhengende dager)
- Driftsbegrensninger/faste pauser fra sterkt støyende arbeider (f.eks. av hensyn til hviletid i barnehager)

Sterkt støyende arbeider

Eksempel på sterkt støyende arbeid er: sprengning, banking, spunting, pigging, peling, bruk av presslufthammer/-bor, metallstøt, håndtering av steinmasser, saging i stein, betong og lignende. Arbeidsoperasjoner som genererer impulsiv støy regnes som sterkt støyende. Impulsiv støy er kortvarige, støtvide lydtrykk med varighet på under 1 sekund.

Institusjoner vil ofte være ekstra sårbare til noen tider i løpet av døgnet. Dette gjelder for eksempel sykehjem, pleieinstitusjoner, barnehager og skoler. Arbeidstid må planlegges i samråd med disse.

Nattarbeid 23.00 – 07.00

Det skal tungtveiende grunner til før kommunen gir tillatelse til å overskride grenseverdiene i T-1442/21 på natten. Tillatelser kan gis i forbindelse med veiarbeider, arbeider på jernbane, kommunalt avløpsnett etc. eller der det kan føre til store samfunnsmessige konsekvenser dersom trafikken må stanses på dagtid. Det kan også være av hensyn til sikkerhet for omgivelsene eller de som skal utføre arbeidet. Enkelte vedlikeholdsoppgaver som eksempelvis feiing, måking og kantslått omfattes ikke av retningslinjene og krever ikke varslings.

Informasjon til naboer i forbindelse med bygge- og anleggsarbeider

Naboer som blir utsatt for støyende arbeider, må gis muligheter til å innrette seg deretter. Kommunen opplever at klager og misfornøyde naboer som regel skyldes for lite informasjon og for sen varsling fra utbygger/entreprenør.

Det må utarbeides rutiner for varsling og kommunikasjon med naboer. Her står det mer om nabovarsling; kapittel 6.3.1 i [T-1442/21](#).

Varsling bør alltid skje som oppslag ved byggeplassen, og med direkte informasjon pr. brev, epost eller SMS til de mest berørte naboene. Det bør arrangeres informasjonsmøter og informeres gjennom relevante medier når et større antall husstander er berørt, eller ved store prosjekter, for eksempel med varighet over 6 mnd, drift om natten eller ved spesielt støyende aktiviteter.

Varsling bør minst inneholde:

- Støyprognoser for prosjektet.
- Arbeidets art herunder hvorfor de støyende arbeiden er nødvendige.
- Stipulert periode for støyende aktivitet (kalenderdager)
- Daglig arbeidstid og type aktivitet.
- Eventuelle vedtak av kommuneoverlegen/Statsforvalteren.
- Eventuelt tilbud om alternativ overnatting.
- Henvisning til regelverket.
- Informasjon om hvem som er ansvarlig (navn, telefon, epost og firma)

Den ansvarlige for arbeidet skal alltid være tilgjengelig når arbeidet pågår, og skal ha myndighet til å stanse arbeidet om nødvendig.

Støyprognoser er beregnet lydnivå utenfor fasade av bygninger. Støyprognoser kartlegger behov for avbøtende tiltak og legges til grunn ved planlegging og nabovarsling. Utarbeidelse av støyprognoser er aktuelt for store samferdsels-, bolig- og næringsprosjekter. Det er mindre nødvendig med støyprognoser ved kortvarig arbeid. Se veileder til [M-2061/2021](#) håndtering av bygg- og anleggsstøy.

Støyprognosene skal ta utgangspunkt i grenseverdiene i T-1442/21 og vise lydets utbredelse på et kart for de mest støyende aktivitetene. Grenseverdiene som gjelder dagtid i T-1442/21, er verdier midlet over en 12 times periode. Dette gir et godt bilde av lyden tilpasset driftstiden for hver enkelt operasjon. Planlagte pauser legges gjerne inn i prognosene.

Hva er viktig på vurdere i en støyprognose?

- Er grenseverdiene i T-1442/21 lagt til grunn og er innskjerper og lempinger tatt med?

- Er planlagte pauser lagt inn i forventet driftstid?
- Viser prognosen verst tenkelig situasjon (flere lydkilder av gangen, når maskiner er plassert nærmest naboene, den mest støyende aktiviteten)?
- Prognoser kan utføres med ulik grad av nøyaktighet. Viser prognosen flere ulike aktiviteter slik at man får et bilde av støysituasjonen når flere ulike aktiviteter pågår samtidig?
- Er sårbare institusjoner i nabolaget kartlagt?
- Hvilken metode er benyttet for å utarbeide prognosene?

Lydmålinger

Lydmålinger på nærmeste fasade hos berørte naboer, kan være aktuelt i følgende situasjoner:

- I langvarige prosjekter med stor belastning på omgivelsene.
- I tilfeller der utbygger/entreprenør, vil ha oversikt over om aktiviteten som pågår utenom tidspunkter det er gitt tillatelse for, holder seg innenfor grenseverdiene.
- I tilfeller der det er viktig å dokumentere at prosjektet overholder vilkår i gitt av kommunen (f. eks ved mye naboklager).
- I forbindelse med egenkontroll.

Les om måling og beregning av anleggsstøy i veileder [M-2061/2021](#).

Hjemmel og lovgrunnlag

I forbindelse med bygge- og anleggsaktivitet, må utbygger og entreprenør sørge for lavest mulig støynivå og mest mulig skånsom gjennomføring for omgivelsene, jfr. forskrift om miljørettet helsevern. Annet lovverk vil også regulere aktiviteten, f.eks. politivedtekter, lov om helligdagsfred mv. Anleggsstøy kan også være beskrevet i reguleringsbestemmelser.

Henvendelse om bygge- og anleggsstøy

Henvendelser om håndtering av bygge- og anleggsstøy fra utbygger/entreprenør, rettes til virksomhet regulering og byggesak, Fredrikstad kommune.

e-post: byggesak@fredrikstad.kommune.no

Regulering og byggesak involverer virksomhet miljø og landbruk i saker hvor støy ikke er ivare tatt og vurdert i forhold til deres regelverk eller arbeider der støybelastning medfører betydelig helsemessig ulempe. Et eksempel på dette vil være hvis

anleggsarbeider utføres på natten og forstyrrer nattesøvnen til naboer over lengre tid.

e-post: postmottak@fredrikstad.kommune.no

Støyende arbeider som må utføres på søndag eller helligdag

Arbeider som er velbegrunnet og vurderes å ha stor samfunnsnytte, eller hvor man er avhengig av å utføre arbeidet på en helligdag og/eller søndag må det søkes tillatelse om for å utføre. Politiet er rette myndighet for å vurdere forhold som berøres av lov om helligdagsfred og det må søkes om tillatelse i god tid før oppstart av arbeidene.